

L'ATENEU EN XIFRES

2020

Una visió panoràmica de la gestió de l'Ateneu Barcelonès

AteneuBarcelonès
A B C D E F G H I J K
L M N O P Q R S T U
V W X Y Z

La imatge de portada és una de les renderitzacions del projecte de rehabilitació de l'Espai Rogent.

I és que, aquest 2020, l'Ateneu ha transformat l'Espai Rogent, un àmbit històric dissenyat per l'arquitecte Elies Rogent al segle XIX, en una biblioteca patrimonial, i ha recuperat una part del conjunt construït del palau Savassona.

La remodelació ha permès crear un espai d'arxiu, amb armaris compactes, per a 40.000 volums, en condicions d'especial protecció, per a la conservació del valuós fons bibliogràfic patrimonial de l'Ateneu Barcelonès.

Vídeo de presentació de l'Espai Rogent:
<https://youtu.be/yRTPo2M4n50>

L'Ateneu en xifres 2020: una visió panoràmica de la gestió de l'Ateneu Barcelonès

Fotografies de: Javier García-Die, *Chopo*

Renderització de: Mateu Barba Arquitectes

Edició: **A**teneu **B**arcelonès, març 2021

D.L. B 8.981-2019

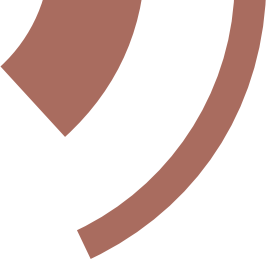

Sumari

1.	Activitat cultural	2
2.	Biblioteca	10
3.	L'Ateneu al món digital	14
4.	Comunicació i difusió	19
5.	Relacions amb entitats	22
6.	Els socis	24
7.	L'organització de l'entitat	27
8.	Edifici, art i patrimoni	32
9.	Aspectes econòmics	35
10.	Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès, 2019-2020	40

Aquest 2020 ha estat un any excepcionalment difícil. Per definició, una pandèmia té un abast global i aquesta ha afectat tothom d'una manera o altra. Els efectes socials i econòmics han estat devastadors, com tots sabem. Aquests efectes, en una entitat com l'Ateneu Barcelonès havien de ser especialment punyents. Un ateneu és un espai essencialment de sociabilitat, de contacte entre persones, de debat obert i tolerant i de transmissió cultural. A més, en el nostre cas tenim una Escola d'Esriptura realment important que fonamentava bona part de la seva activitat en l'ensenyament presencial. Així doncs, els efectes de la pandèmia hauran estat molt importants des del moment en què impossibilitaven el desenvolupament normal de les activitats que ens donen sentit.

Així i tot, l'esforç de tots vosaltres haurà estat essencial per poder reaccionar davant una dissort tan gran com la que ens està afectant. La vostra persistència com a socis i el vostre sentit cívic ens va ajudar a superar el primer confinament total. Ens va permetre, així mateix, avançar-nos a moltes altres entitats en les progressives fases del desconfinament. Més enllà, ens va permetre recuperar tots els serveis de la nostra Biblioteca molt abans que la majoria, incloses les biblioteques públiques. I ens va permetre, gràcies al fet d'haver-ne assegurat prèviament el finançament, culminar les obres de l'Espai Rogent i iniciar les que permetran la remodelació de l'entrada de carruatges. Així doncs, malgrat la pandèmia i amb el suport de tots plegats l'Ateneu Barcelonès podrà superar aquesta excepcionalitat, contribuint a la normalització present i esperem que futura del nostre país.

Moltes gràcies a tothom.

Jordi Casassas Ymbert
President

Capítol 1

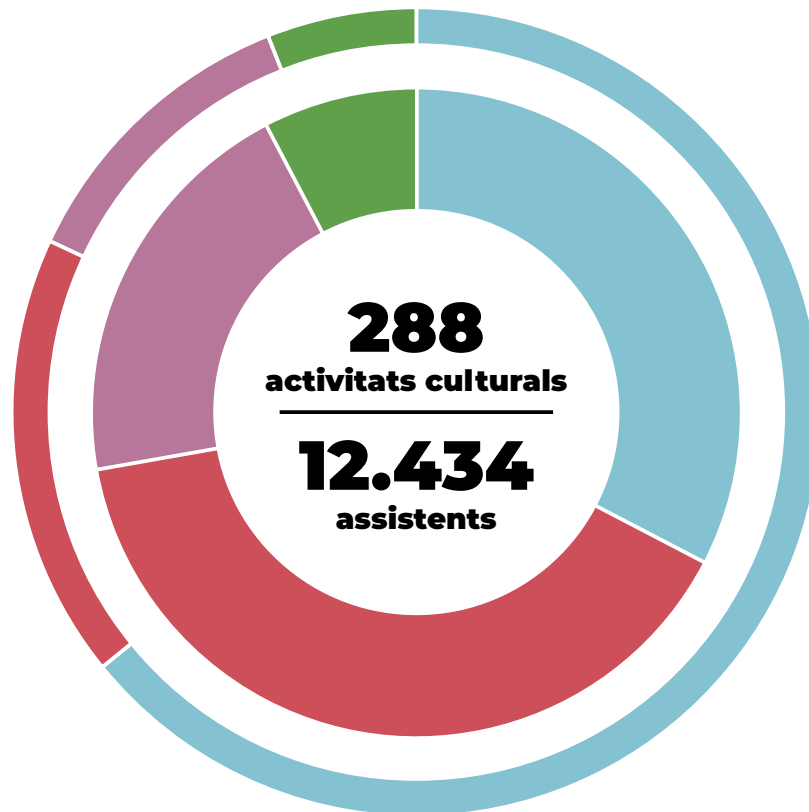
Activitat cultural

La programació d'activitats culturals ha convertit l'Ateneu en un espai de referència per al debat i la reflexió.

Enguany, la crisi sanitària i el confinament ens han obligat a adaptar la programació. Comptem amb un nou projecte cultural, #DifonemCultura #AteneuaCasa, que presenta un doble objectiu. D'una banda, la difusió dels continguts de L'Arxiu de la Paraula i del canal de Youtube de l'Ateneu Barcelonès, i de l'altra, la proposta de nous continguts i d'activitats en línia. Aquests aspectes han permès mantenir el pols cultural de l'entitat en moments d'incertesa com els actuals.

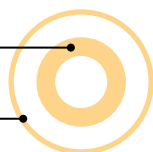
Nombre d'actes realitzats durant el 2020

	Nombre d'activitats realitzades	Assistents per categoria d'activitat
Actes Ateneu	94 (32,6 %)	7.976 (64,1 %)
Tertúlies	114 (39,6 %)	2.214 (17,8 %)
Lloguers i ocupacions	58 (20,1 %)	1.501 (12,1 %)
Altres	22 (7,6 %)	743 (6,0 %)
Total	288	12.434

Nombre d'actes

Nombre d'assistents

ACTIVITATS

65,47%

Descens respecte al 2019

ASSISTENTS

71,47%

Descens respecte al 2019

Activitats organitzades per l'Ateneu

ACTES IMPULSATS
PER LA JUNTA
DIRECTIVA

10

ACTES ORGANITZATS
PER LES SECCIONS

61

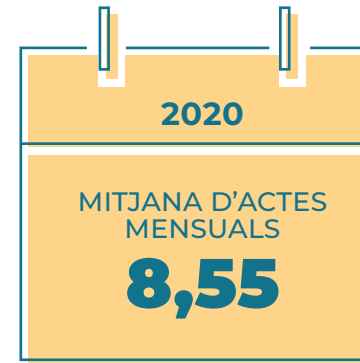

ACTES EN
COL·LABORACIÓ

23

NOMBRE TOTAL
D'ACTES

94

59,48%

Descens
respecte
al 2019

68,36%

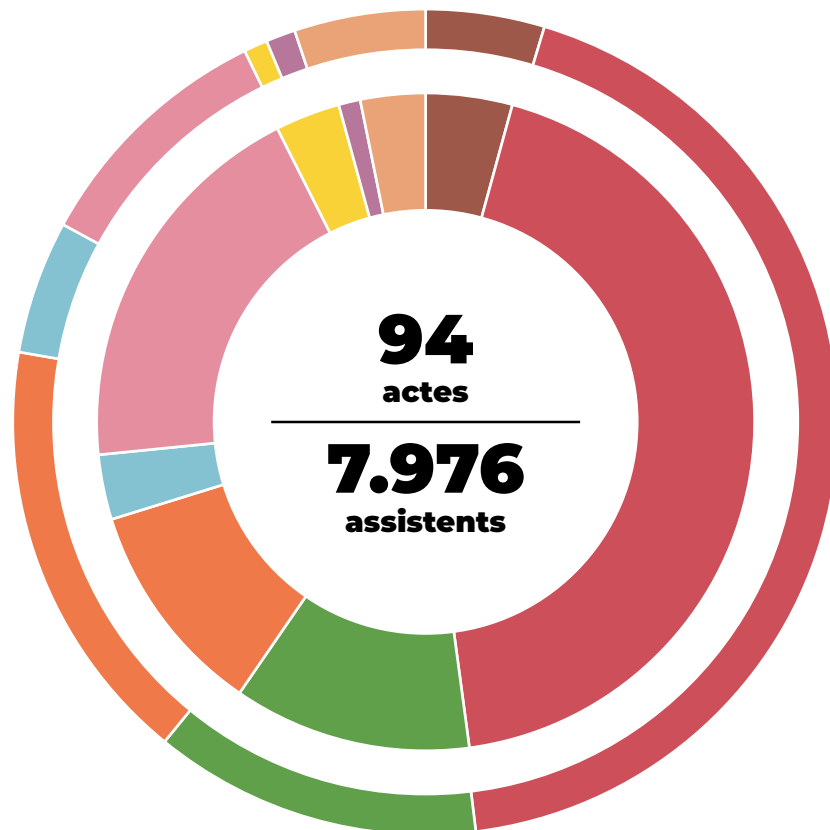
Descens
respecte
al 2019

21,94%

Descens
respecte
al 2019

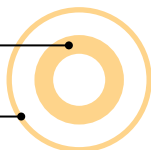
Tipologia d'actes i assistència

Actes	Nombre d'actes	Nombre d'assistents
Concerts	4 (4,3 %)	371 (4,7 %)
Conferències	41 (43,6 %)	3.462 (43,4 %)
Diàlegs debat	11 (11,7 %)	1.024 (12,8 %)
Taules rodones	10 (10,6 %)	1.341 (16,8 %)
Homenatges	3 (3,2 %)	417 (5,2 %)
Presentacions de llibres	18 (19,1 %)	785 (9,8 %)
Projeccions audiovisuals	3 (3,2 %)	74 (0,9 %)
Recitals/lectures	1 (1,0 %)	92 (1,2 %)
Altres	3 (3,2 %)	410 (5,1 %)
Total	94	7.976

Nombre d'actes

Nombre d'assistents

Actes impulsats per la Junta

10
actes impulsats
per la Junta

1.087
assistents

Activitats organitzades per les seccions

12 seccions
temàtiques

Una persona, escollida entre els socis, és el ponent que impulsa i organitza les activitats de cada secció. El mes d'octubre es van celebrar les eleccions a ponents de les seccions de l'entitat (2020-2023).

Seccions	Ponents	Ponents a partir del 29 d'octubre
Arts Visuals	Toni Rodríguez Yuste	Bernat Puigdollers
Ciències i Tecnologia	Ricard Faura	Alex Ràmia
Cinema	Maria de Vallibana Serrano	Salvador Llopart
Ecologia	Santiago Vilanova	Santiago Vilanova
Economia	Pilar de Torres / Marc Becat (gestor)	Joaquim Perramon
Escacs	Lourdes Porta	Lourdes Porta
Estudis Polítics, Jurídics i Socials	Alexander Golovín	Alexander Golovín
Filosofia	Jordi Jiménez	Joan Ramis
Història	Joan Solé	Narcís Argemí
Llengua i Literatura	Joan Safont	vacant
Música	Francesc Guzman (gestor)	vacant
Teatre	Jaume Comas	Jaume Comas

61
actes organitzats
per les seccions

2020

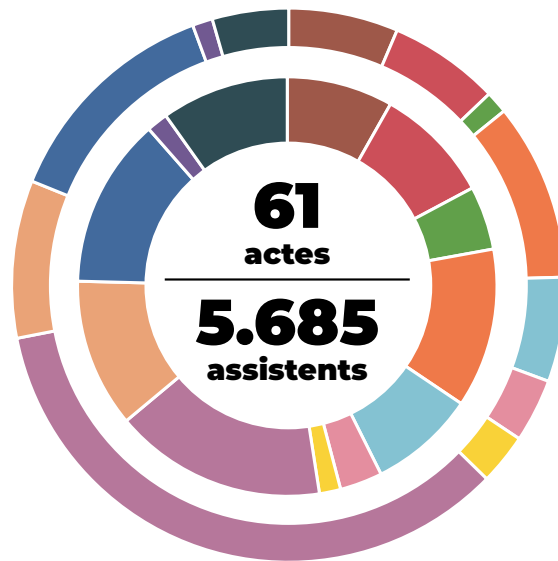
MITJANA D'ACTES
MENSUALS

5,55

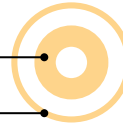
50,88%
Descens respecte
al 2019

Actes i assistents per secció

Nombre d'actes

Nombre d'assistents

ACTES
35,74%
Descens
respecte al 2019

30,53%
Increment
respecte
al 2019

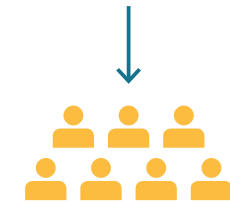
Secció	Nombre d'actes per secció	Nombre d'assistents per secció	Mitjana per acte
Arts Visuals	5	364	72,8
Ciències i Tecnologia	5,5*	368	66,9
Cinema	3	74	24,7
Ecologia	7,5*	589	78,5
Economia	5	347	69,4
Escacs	2	211	105,5
Estudis Polítics, Jurídics i Socials	1	169	169,0
Filosofia	10	1.967	196,7
Història	7	523	74,7
Llengua i Literatura	8	753	94,1
Música	1	67	67,0
Teatre	6	253	42,2

* 1 activitat compartida entre seccions.

Actes en col·laboració amb altres entitats

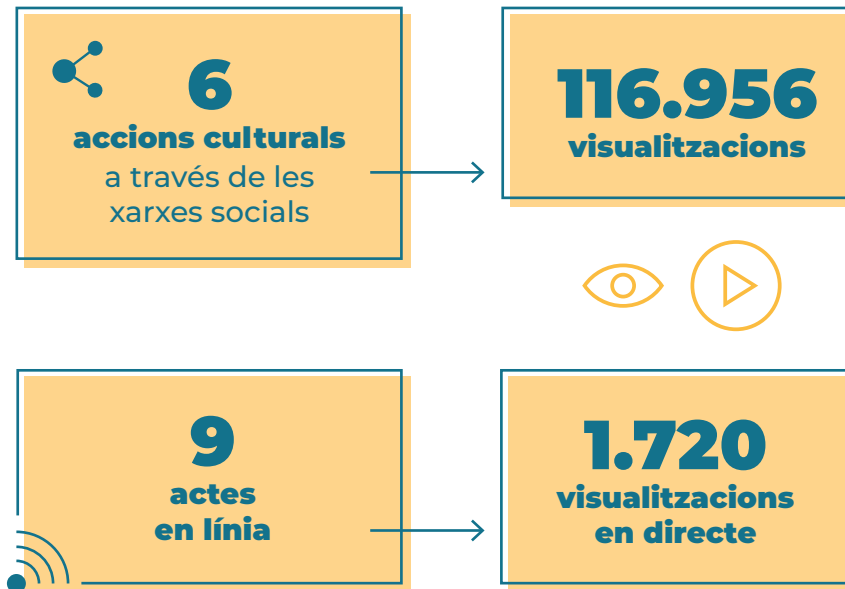
23
actes en
col·laboració amb
altres entitats

1.204
assistents

Altres iniciatives 2020

#DifonemCultura #AteneuaCasa

Il·lustració d'Ignasi Blanch cedida per a #AteneuaCasa

Cursos i tallers

Cicle «Conversa en...»
(alemany, anglès, francès i italià)

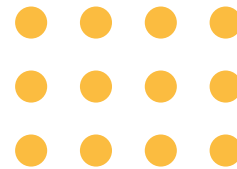

Cicle «Conèixer»

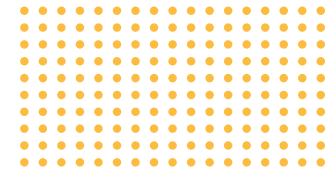

Visites guiades al palau Savassona

«Redescobreix l'Ateneu»

12
visites

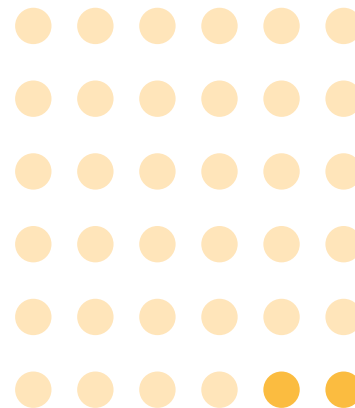

176
participants

67,57%
Descens
respecte
al 2019

Tertúlies

36
tertúlies, grups
d'estudi i clubs
de lectura

2
de nova
creació
el 2020

Capítol 2

Biblioteca

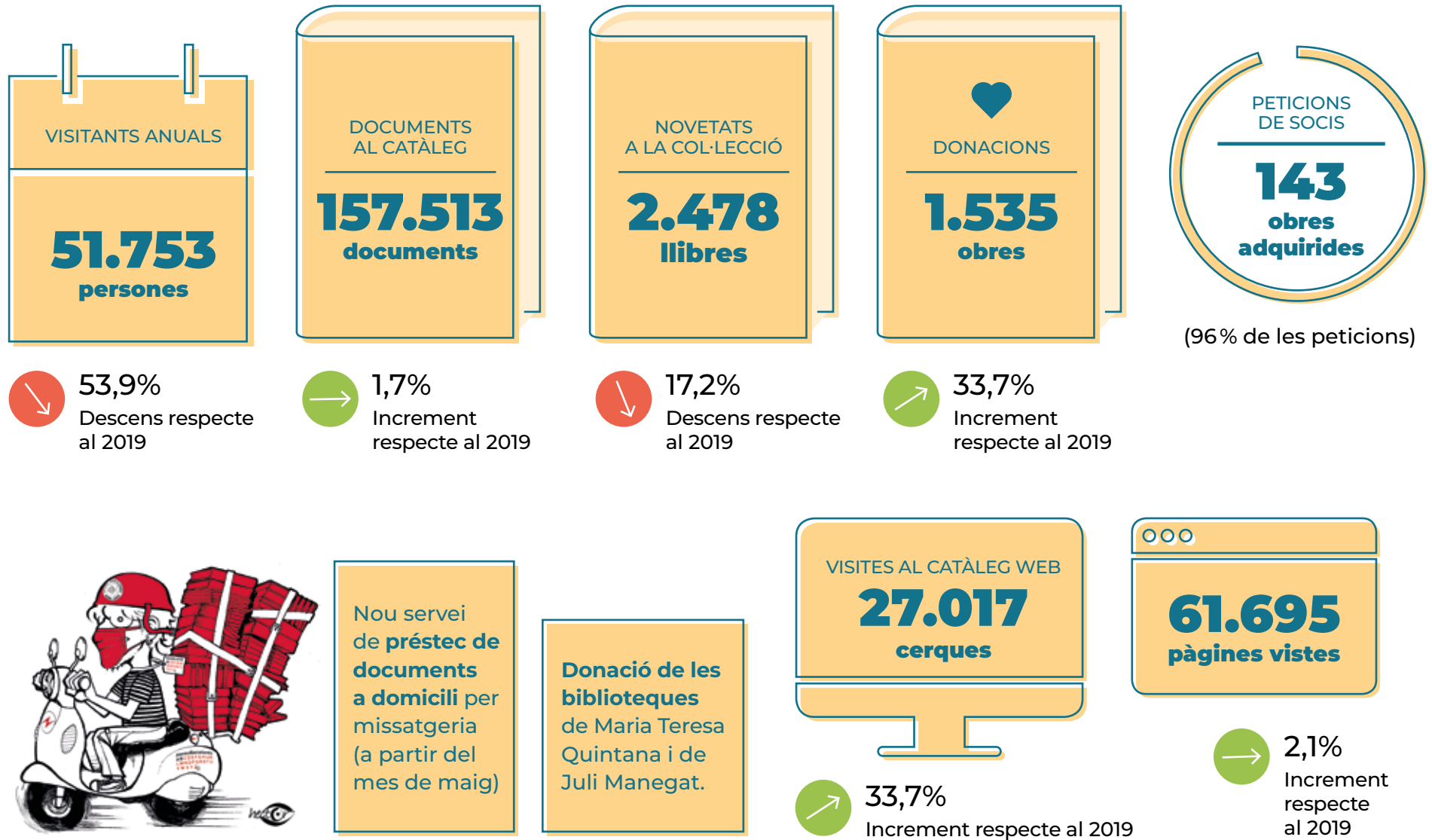
La Biblioteca de l'Ateneu està especialitzada en història de la cultura, les idees i la societat catalanes del segle XIX i principis del XX.

Disposa d'un fons patrimonial i modern que supera els 250.000 volums. El 30% de les obres és singular i no es troba en altres biblioteques. L'àrea moderna es manté actualitzada d'acord amb el pols de la institució, especialment en humanitats.

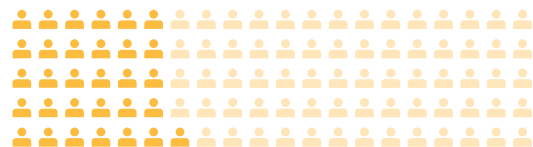
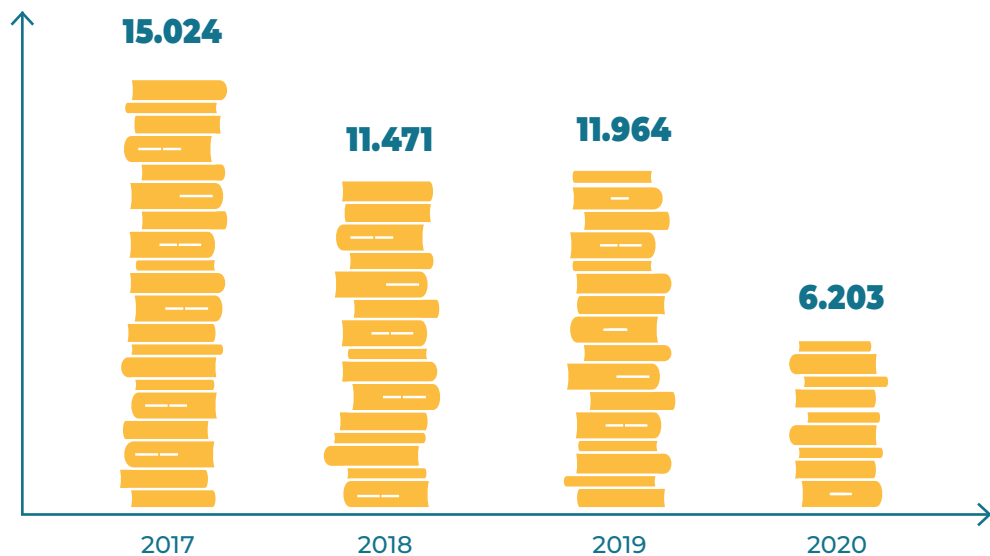

Compactes de l'arxiu patrimonial de l'Espai Rogent

Principals resultats del 2020

Evolució préstecs

30,9%

dels socis han usat el servei de préstec

1,3%

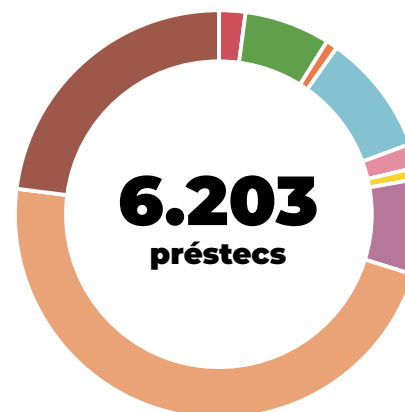
Descens respecte al 2019

31,2%

Descens respecte al 2019

Préstecs distribuïts per matèries

Matèria	Préstecs
Generalitats	2,1%
Filosofia	6,8%
Religió	0,9%
Ciències socials	9,6%
Ciències pures	1,9%
Ciències aplicades	0,9%
Arts	7,6%
Llengua i literatura	47,2%
Història	23,0%

Patrimoni digitalitzat

Consultable a través de portals i repositoris digitals d'àmbit nacional i internacional:

Memòria Digital de Catalunya

22 incunables, 1.277 fullets, 1.548 manuscrits i 420 monografies.

ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques)

Revistes i diaris patrimonials.

Biblioteca Virtual de Premsa Històrica

Revistes i diaris patrimonials.

Càtedra Màrius Torres

Revistes modernistes.

Europeana

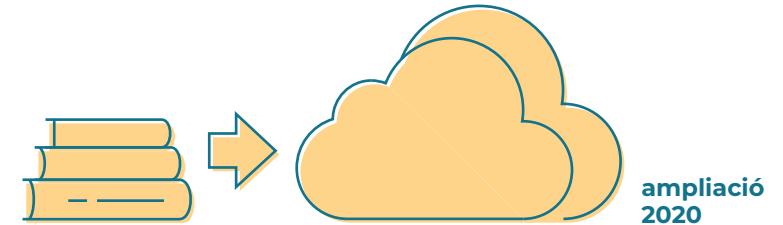
Fons d'imatges de la Primera Guerra Mundial.

Google Library Project

11.934 volums.

Arxiu Històric

L'Ateneu disposa d'un arxiu històric de gran relleu per a l'estudi de la societat civil barcelonina dels segles XIX i XX.

L'Arxiu Històric està compost per documents originals i un fons digital de 35,03 TB, **que l'any 2020 s'ha ampliat en 3,66 TB**

Principals actuacions realitzades 2020

- Descripció arxivística dels llibres d'actes de l'**Ateneu Barcelonès**.
- Digitalització del fons arxivístic de l'**Ateneu Catalán** (1860-1872), entitat precursora de l'Ateneu Barcelonès.
- Inici de la descripció del **fons fotogràfic** de l'any 1990 al 2006.

81
consultes
d'investigadors

36,7%

Descens respecte
al 2019

Capítol 3

L'Ateneu al món digital

L'@teneu Hub és la xarxa de continguts culturals i de difusió que l'Ateneu ha desenvolupat en el món digital:

- Web de l'entitat:
www.ateneubcn.cat
- Continguts culturals
Ateneu a Casa
- Emissions en *streaming*
- Xarxa wifi a tot el palau
- Eina de gestió de socis

The screenshot shows the website of Ateneu Barcelonès. The header includes the logo 'Ateneu Barcelonès' with an alphabet 'A-Z' and a globe icon. Navigation links include 'Elections a Junta Directiva (18/03/2021)', 'Contacte', 'Fes-te'n soci', and social media icons for Twitter, Facebook, YouTube, and Instagram. A search bar is also present. The main menu lists 'ATENEU', 'AREA SOCI', 'BIBLIOTECA I ARXIU', 'ACTIVITATS', 'ESCOLA D'ESCRITURA', 'ESPAIS', and 'EN DIRECTE'. The featured section is 'ATENEU A CASA', which includes a photograph of a library interior with bookshelves and the text 'Ateneu a casa'. Below the photo is a paragraph: 'L'Ateneu Barcelonès continua la seva tasca cultural, amb el seu equip teletreballant des de casa, per oferir-vos continguts culturals. Una oportunitat per escoltar, llegir i visionar continguts culturals interessants i de qualitat, en aquest període de confinament. Us presentem un recull temàtic sobre diversos àmbits culturals que hem anat realitzant i oferint-vos a les xarxes socials.' At the bottom, there is a red navigation bar with links: 'Dia Mundial Poesia', 'Música pel confinament', 'Bertrand Russell', 'Homenatge a Calders', and 'Lectures Sant Jordi'.

Principals actuacions 2020

Exposicions virtuals

El 2020 s'han publicat dues exposicions virtuals: "Dones a la palestra de l'Ateneu Barcelonès (1923-1975)" i "Miquel dels Sants Oliver a l'Ateneu Barcelonès".

Els actes d'homenatge en el centenari de la mort de Miquel dels Sants Oliver s'han fet amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona.

#AteneuCasa

Càpsules culturals amb la col·laboració de poetes, músics, actors i escriptors durant el període de confinament.

L'Arxiu de la Paraula

Plataforma de difusió de 2.184 vídeos i enregistraments sonors de les activitats fetes a l'Ateneu des del 1973 fins a l'actualitat.

Durant l'any 2020 s'hi han incorporat 484 nous enregistraments, s'hi han rebut 21.356 visites i se n'han visualitzat 47.627 pàgines.

Imatges en xarxa

Recull les imatges de les activitats actuals més destacades de l'Ateneu. L'any 2020 s'han penjat 175 noves imatges, i a la xarxa se n'ofereixen un total de 22.475.

Vot electrònic

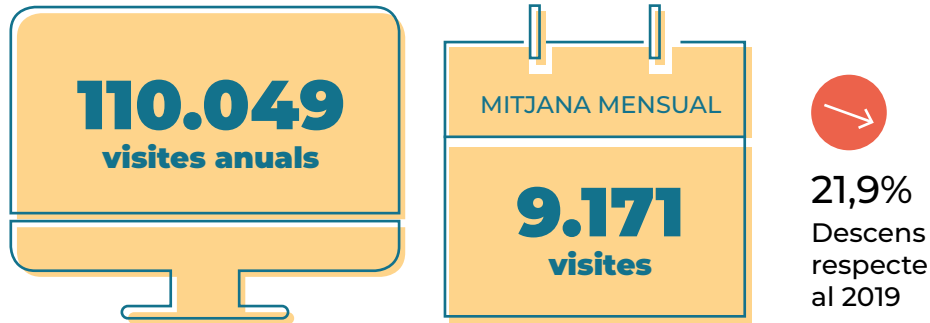
S'han implementat votacions electròniques per a l'Assemblea General del 2 de juliol i les eleccions a ponents de secció del 29 d'octubre.

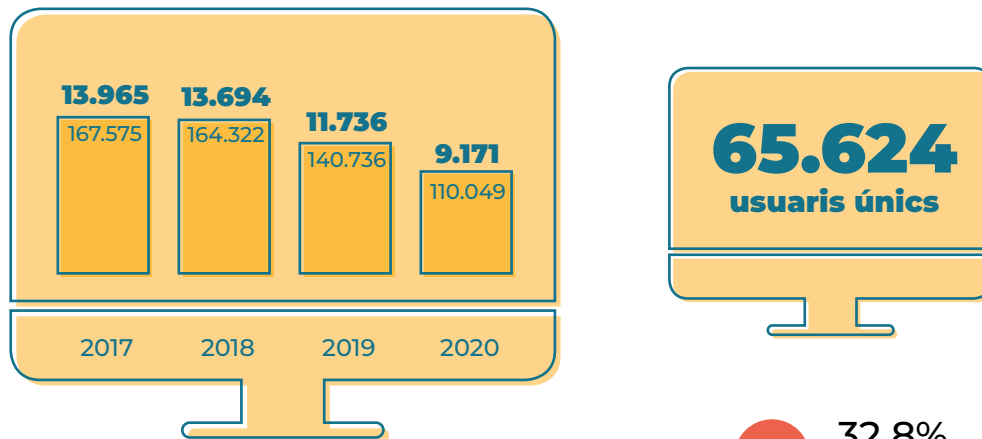
Streaming de les activitats

Els actes celebrats a la sala d'actes Oriol Bohigas es retransmeten en directe i han rebut 3.772 visites.

Portal web

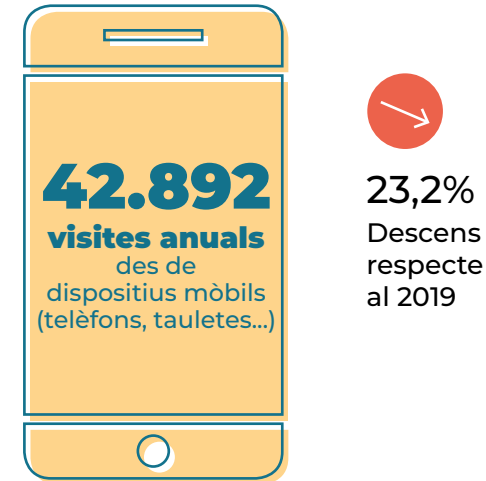
Evolució visites (mitjana mensual 2017-2020)

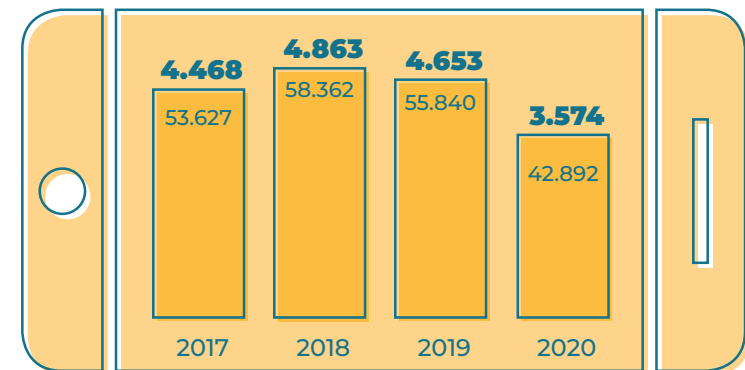
***Mitjana mensual**

*Total visites

Dispositius mòbils

Evolució visites (mitjana mensual 2017-2020)

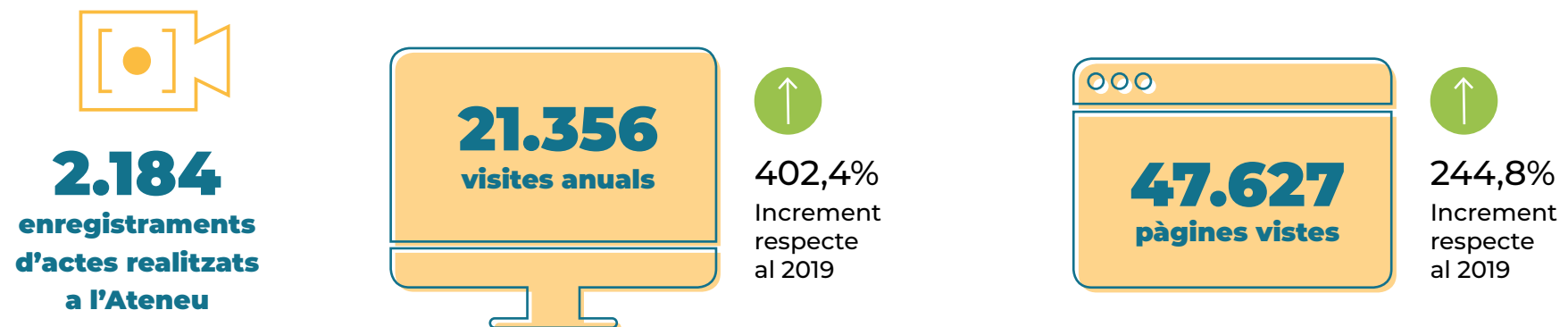
***Mitjana mensual**

*Total visites

Canal Ateneu

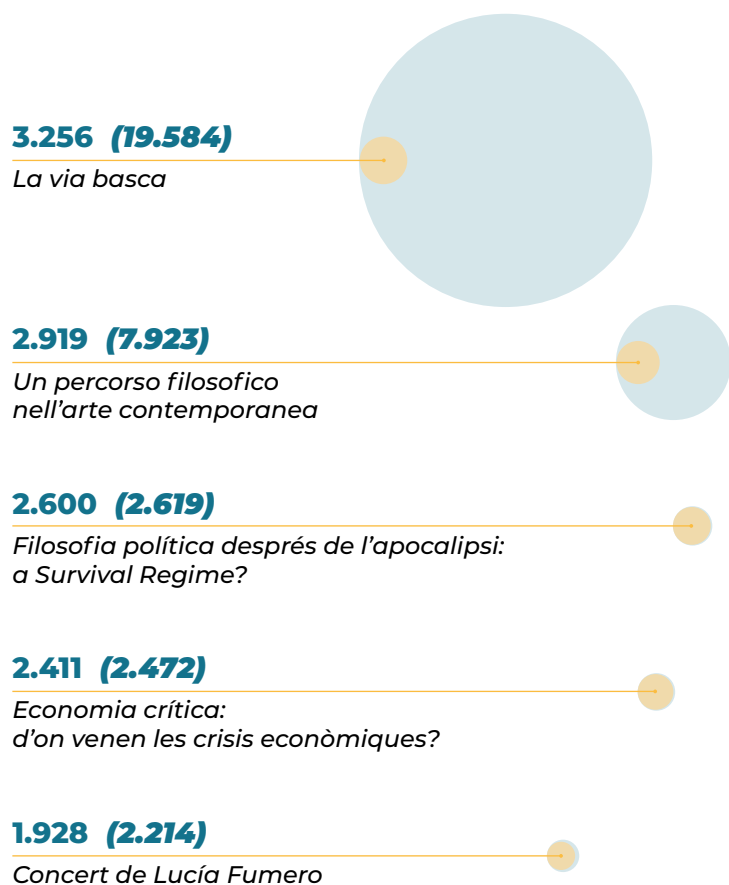

L'Arxiu de la Paraula

Àmbits més visitats

Els vídeos més vistos

 Visualitzacions 2020

 Visualitzacions totals

Agenda d'activitats

32.641
visites anuals

 34,6%
Descens respecte al 2019

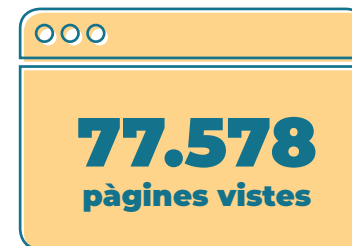
 46,6%
Descens respecte al 2019

Serveis de la Biblioteca (consultes al catàleg, préstecs, reserva de documents, desiderates...)

23.433
visites anuals

 14,5%
Descens respecte al 2019

 1,0%
Descens respecte al 2019

Capítol 4

Comunicació i difusió

La difusió de l'activitat de l'Ateneu es fa a través d'un conjunt d'accions de comunicació amb la voluntat d'arribar al màxim nombre de ciutadans. Un butlletí electrònic, el web, una agenda mensual i notícies als mitjans de comunicació són les actuacions més habituals

Presència als mitjans de comunicació

L'Ateneu apareix regularment als mitjans de comunicació, ja sigui protagonitzant una notícia o bé citat en el text en qüestió.

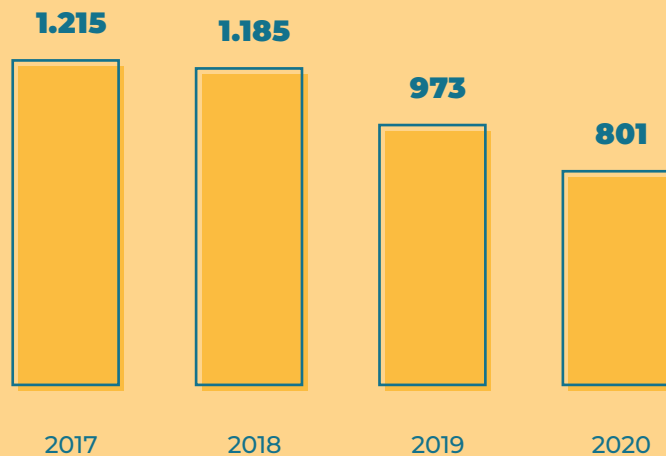

801
Impacte mediàtic

18%
Descens respecte al 2019

Impacte mediàtic 2016-2020

Notícies més destacades

27

notícies sobre el premi Crexells a la novel·la *Persecusió*, de Toni Sala.

12

notícies sobre l'Ateneu durant el confinament

10

notícies sobre el confinament de l'Ateneu a causa de la COVID-19 el mes de març.

Butlletí electrònic quinzenal

9.642
persones
subscrites

13%
Descens
respecte
al 2019

Gravacions i rodatges a l'Ateneu

21
gravacions
i rodatges
a l'Ateneu

22,2%
Descens
respecte
al 2019

Xarxes socials de difusió

17.296
seguidors

9%
Increment
respecte
al 2019

8.134
seguidors

9%
Increment
respecte
al 2019

3.955
seguidors

29%
Increment
respecte
al 2019

També som altaveu de cultura a la ciutat

Qltura

Som un dels 20 centres culturals amb intercanvi de la programació cultural de la ciutat.

Time Out

Som un dels punts de distribució del setmanari cultural.

Google Street View

Som un dels centres culturals de Barcelona als quals es pot fer una visita virtual.

www.ateneubcn.org/noticies/visita-virtual-ateneu-barcelones

Capítol 5

Relacions amb entitats

L'Ateneu Barcelonès manté relació amb un ampli ventall d'entitats col·laboradores.

Aquest intercanvi genera una trama de complicitats que reforça el caràcter obert de l'entitat.

Signatura del conveni amb Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Convenis

24 entitats amb conveni

- Associació d'Amics de la UAB
- Associació Joan Manén
- Ateneo de Madrid
- Ateneu Algerès
- Ateneu de Maó
- Aula Màrius Torres
- Biblioteca de Catalunya
- Centre de Lectura de Reus
- Cercle Artístic de Sant Lluc
- Cercle Cartòfil de Catalunya
- Club Tennis Barcino
- Consorci de Biblioteques de Barcelona
- Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya
- Consorci per a la Normalització Lingüística
- Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Sistema de Lectura Pública de Catalunya
- Editorial Afers
- Editorial Proa
- Fundació DAMM
- Institució Catalana de Genealogia i Heràldica
- Institut Europeu de la Mediterrània
- Joan Artur Roura Comes (mecenatge privat)
- Liceu Maragall
- Llibreria La Central
- Museu Nacional d'Art de Catalunya

Convenis signats el 2020 :

- Associació del Concurs Internacional de Música Maria Canals
- Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
- KKH Property Investors

Participació en Consells

L'Ateneu participa en els dotze consells i comissions de les institucions següents:

- Cercle del Museu d'Història de la Ciutat
- Comissió de Commemoracions. Generalitat de Catalunya
- Comissió de Lectura Pública. Ajuntament de Barcelona
- Consell Assessor de la Facultat de Filosofia (UB)
- Consell de Ciutat. Ajuntament de Barcelona
- Consell de Districte de Ciutat Vella
- Federació d'Ateneus de Catalunya (Delegació Territorial de la Ciutat de Barcelona)
- Fundació Barcelona Cultura. Ajuntament de Barcelona
- Fundació Francesc Pujols
- G-16 (Grup de Presidents d'Institucions Barcelonines)
- Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona
- Sport Cultura Barcelona

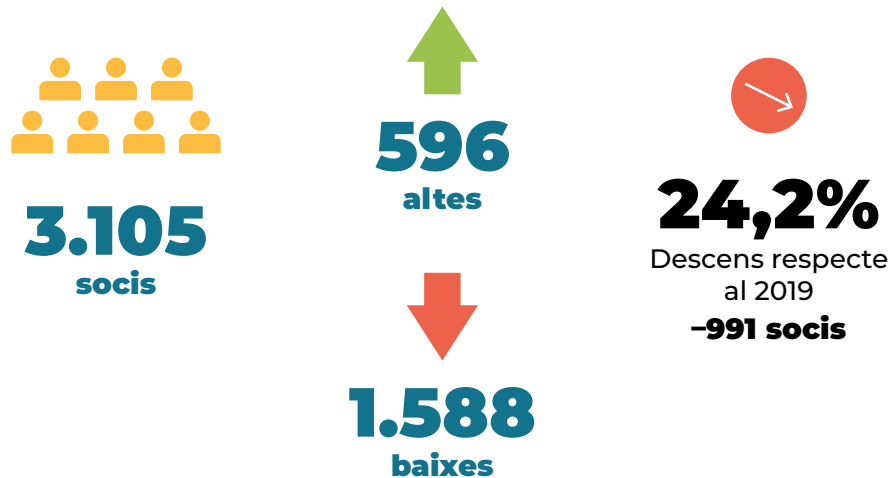
Capítol 6

Els socis

Els socis són el motor de l'Ateneu. Ells estableixen l'orientació de la institució i les prioritats amb les decisions preses en assemblea i amb la seva implicació en els òrgans de govern. També són els agents actius de l'entitat, que amb la seva participació generen un espai ple de dinamisme i activitat.

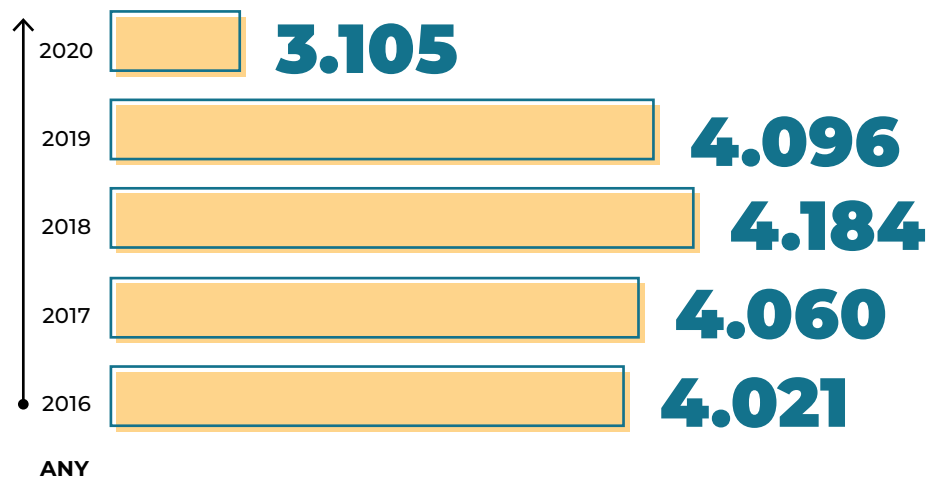
Socis 2020 (a 31 de desembre)

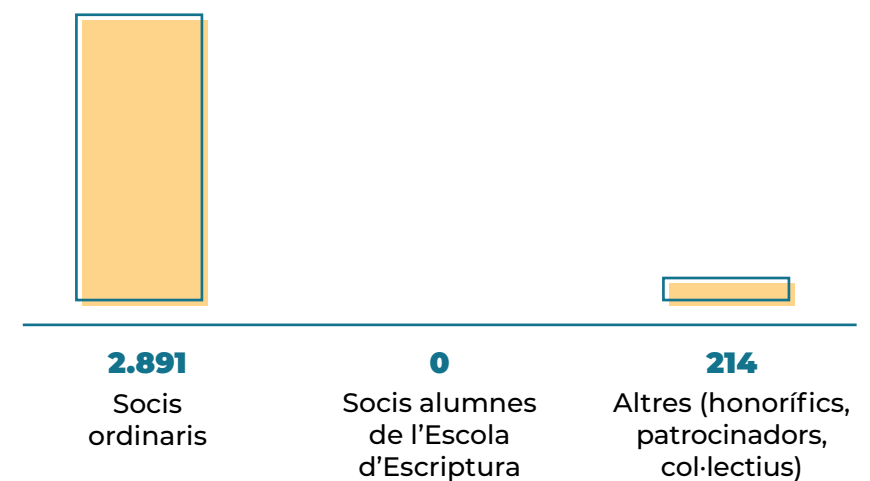
12 socis col·lectius

- Col·legi de Censors Jurats de Catalunya
- Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
- Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Privada Layret
- Fundació Vila Casas
- Futbol Club Barcelona
- Plataforma Salvem la Diagonal
- Sociedad Española de Psicología Analítica
- Societat Catalana de Radiologia (ACRAM)
- Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya
- UBAE (Unió Barcelonina d'Associacions Esportives)

Evolució del nombre de socis 2016-2020

Socis per tipologies 2020

Campanyes per fer nous socis

Campanya «15% + 15%»

6 socis nous

Campanya «Tast Escola»

2 socis nous

Campanya desconfinament (exempció de la quota d'ingrés)

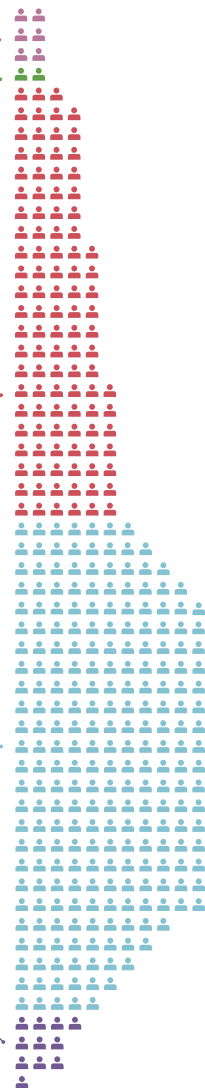
108 socis nous

Campanyes d'estiu, la Mercè i Nadal (exempció de la quota d'ingrés)

245 socis nous

Per fills, nets o parella de socis

11 socis nous

Ús de serveis especials per als socis

1.017
aules d'estudi individuals

141
calaixos ocupats (100%)

19
suggeriments i queixes

Capítol 7

L'organització de l'entitat

L'Ateneu és una associació cultural, i la Junta Directiva, sorgida per elecció entre els mateixos associats, n'és l'òrgan de govern.

L'entitat també disposa d'un equip de gestió professionalitzat, compost per una trentena de persones.

Entrada de carruatges de l'Ateneu

La Junta Directiva 2020

Jordi Casassas Ymbert
Presidència

Joan Maluquer i Ferrer
Vicepresidència primera

Carles Llorens i Vila
Vicepresidència segona

Pilar Blasco i Prim
Vicesecretaria

Jordi Coca
Biblioteca

Ramon Mir i Pipió
Conservació de l'edifici

Joan Josep González i López
Tresoreria

**Miquel Àngel Barrabia Aguilera,
Carme Adzerias i Manresa,
Carles Santacana Torres,
Araceli Bruch i Pla i Enric Cirici**
Vocalies

Junta Directiva 2020

Consell Social 2020

Norbert Bilbeny

Presidència del Consell

Rafael Borràs

Vicepresidència del Consell

Montserrat Pinyol

Secretaria del Consell

Salvador Alemany

President de SABA Infraestructuras

Ramon Armadàs

Patró fundador de la Fundació DAMM

Oriol Bohigas

President de l'Ateneu Barcelonès (2003-2011)

Francesc Cabana

President de l'Ateneu Barcelonès (2011-2014)

Mariona Carulla

Presidenta del Palau de la Música

Jordi Casassas Ymbert

President de l'Ateneu Barcelonès

Bonaventura Clotet

President de la Fundació Lluita contra la Sida

Carles Duarte

Director general de la Institució Cultural del CIC

Joan Elias

Rector de la Universitat de Barcelona

Beth Galí

Arquitecta

Anna Gener

Directora de Savills Aguirre Newman Barcelona

Jaume Lanaspà

Patró de la Fundació Bancària La Caixa

Carles Llorens

Vicepresident segon de l'Ateneu Barcelonès

Joan Maluquer

Vicepresident primer de l'Ateneu Barcelonès

Anna Mercadé

Directora de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona

Miquel Molins

President de la Fundació Banc Sabadell

Pep Morella

President de la Federació d'Ateneus de Catalunya

Vinyet Panyella

Presidenta del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

Ricardo Rodrigo

President d'RBA Editores

Joandomènec Ros

President de l'Institut d'Estudis Catalans

Marina Rossell

Cantant

Joan Torras

Director general i tresorer de la Fundació Vila Casas

M. Àngels Viladot

Sociolingüista

Consell Assessor de la Biblioteca 2020

Ramon Alcoberro

Bibliotecari de la Junta Directiva (2011-2014)

Núria Balagué

Sotsdirectora del Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona

Ferran Burguillos

Gerent del Consorci de Biblioteques de Barcelona de l'Ajuntament de Barcelona

Marta Cano

Gerent del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

Glòria Pérez Salmerón

Presidenta d'Stichting IFLA Global Libraries

Ramon Ros

Director de l'Àrea de Biblioteques, Informació i Documentació del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya

Eugènia Serra

Directora de la Biblioteca de Catalunya

Miquel Térmens

Degà de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de la Universitat de Barcelona

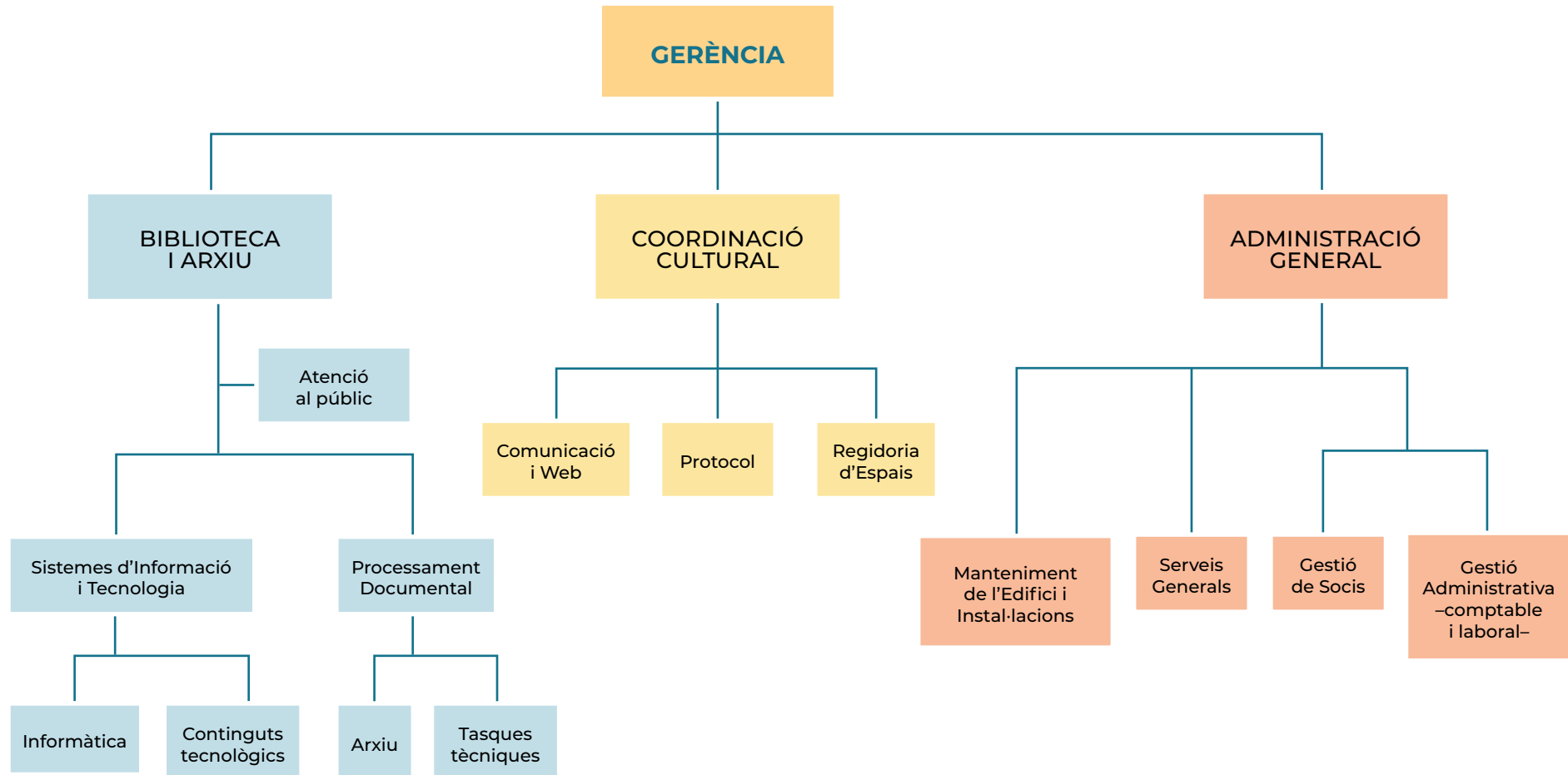
Anna Valls

Directora del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques de l'Institut del Teatre

Josep Vives

Cap del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya

Equip professional 2020

Equip professional

L'equip de treball de l'Ateneu el conformen més de 30 persones, entre persones contractades i de reforç, distribuïdes en tres àrees funcionals.

Eulàlia Espinàs
Gerència

Àrea d'Administració i Serveis Generals

Judith Garcia
Cap d'àrea

Àngels Anguera
Gestió comptable

Josep Ninou
Gestió laboral

Montserrat Llansola, Gemma Morera i Neus Sánchez
Gestió de Socis

Montserrat Roig
Responsable de Serveis Generals

Felip Artero, Manuela Cuesta, Pere Cusola i José Márquez
Consergeria i Serveis Generals

Lluís Barceló
Manteniment de l'Edifici i Instal·lacions

Àrea de Coordinació Cultural

Diana Cot
Cap d'àrea

Daniel Corominas
Comunicació i Web

Montserrat Franquesa
Secretaria de Junta i Protocol

Jordina Prats i Paqui Lorite
Regidoria d'Espais

Àrea de Biblioteca i Arxiu Històric

Àlex Cosials
Director

Merche Blanco
Responsable de Processament Documental

Sergi Montes
Responsable de Sistemes d'Informació i Tecnologia

Elena Álvaro, Laia Amorós, Lluís Barràs, Marta Bilbeny, Montserrat Caparrós, Nuara López, Margarida Massó, Laura Nieto i Adán Server
Biblioteca i Arxiu

José Carrascosa i Asbel Gonzalvo
Substitucions de reforç

Pablo Casas i Miguel Torrijos
TIC

Estudiants en pràctiques

Helena Canela
Grau en Informació i Documentació de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de la Universitat de Barcelona

Debbie Pérez
Màster de Comunicació Cultural de la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona

Capítol 8

Edifici, art i patrimoni

El palau Savassona, de les darreries del segle XVIII, es troba al carrer de la Canuda de Barcelona. Com a seu de l'Ateneu Barcelonès, se'n té una cura especial a l'hora de conservar-lo, per tal de salvaguardar el patrimoni arquitectònic que suposa un edifici declarat monument històric nacional i inclòs al Catàleg de Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona.

Trasllat de les palmeres de l'Ateneu

Obres de reforma patrimonials, estructurals i de conservació

L'Ateneu disposa d'un projecte global de reforma del palau Savassona realitzat pels arquitectes Manuel Brullet i Mateu Barba, i que preveu tant la preservació dels valors arquitectònics de l'edifici com les adaptacions als nous serveis i funcions de l'entitat.

Aquest projecte es duu a terme per fases, sota la direcció de Mateu Barba, en funció del finançament que s'aconsegueix.

Principal actuació 2020

Rehabilitació de l'Espai Rogent per custodiar els fons bibliogràfics patrimonials de la Biblioteca. Les obres han permès la consolidació arquitectònica i la impermeabilització respecte al jardí. La sala diàfana resultant, gràcies a l'estintolament, s'ha dotat d'armaris compactes i d'un sistema de climatització que permetrà garantir la temperatura i humitat constants requerides per a la preservació dels fons patrimonials.

Ateneu Art

L'Ateneu té una col·lecció d'obres artístiques que es poden consultar a la plataforma digital Testimonis Artístics (*testimonisartistics.ateneubcn.cat*) amb un comentari crític.

La col·lecció contemporània s'enriqueix gràcies a la donació dels mateixos artistes o familiars.

Paral·lelament, cada any es restauren peces patrimonials, a les quals es dona un ús quotidià, sempre que és possible.

Actuació 2020

Restauració del faristol de l'entrada de carruatges, obra de Josep Maria Jujol (1906).

Restauració del faristol de Josep Maria Jujol

Exposicions

Cada any s'organitzen exposicions a l'entrada del palau Savassona, l'entrada de carruatges, amb l'objectiu de difondre el patrimoni i efemèrides rellevants de l'Ateneu.

Exposicions 2020

- Dones a la palestra de l'Ateneu Barcelonès (1895-1923)
- Miquel dels Sants Oliver a l'Ateneu Barcelonès

MIQUEL DELS SANTS OLIVER A L'ATENEU BARCELONÈS

Els anys mallorquins (1864-1904)

Després d'un breu període amb articles, poemes i papers narratius publicats a les revistes *Mallorca* i *La Renaixença*, Oliver va estar vinculat professionalment i intel·lectualment a l'obra *La Almudaina*. En feu el director (1890-1903) i hi va dirigir una revista literària, regeneracionista i regionalista. A les seves obres, hi va publicar els articles que amb el temps es convertirien en el seu primer llibre, *Concepció periodística* (1901). La concepció regionalista (1898), Mallorca durant la revolució (1900-1914) i *Diòscori* (1903). *La literatura en Mallorca* (1940-1920), *Concepció periodística* (del seu consell), del seu contingut, l'obra fundadora de la Mallorca contemporània.

en la manera que s'hi formava un programa per al futur de l'Ateneu que es basava en la necessitat de l'autosupervivència i el paper i el paper... en la modernització social i cultural, en la creació d'una indústria literària i en la consecució de la regeneració cultural del nostre país.

La cultura a Mallorca entre els dos segles

En darrers anys del segle XIX i els primers del XX, la cultura de Mallorca estava regida per una sèrie de cançons i cançons que organitzaven a Mallorca un fort moviment de regeneració i de modernització. El paper d'Oliver va ser decisiu per a la continuació i impuls d'aquest moviment. Entre els seus, cal destacar la seva participació en el desenvolupament del moviment polític.

de la Renaixença i del seu consegüent model polític d'Español, en contrast, l'arquitectura que es va practicar sobre l'illa de Mallorca del Modernisme i del catalanisme polític. El seu interès més important va ser l'entrada en escena d'un grup d'intel·lectuals i líders de gran projecció, especialment els poemes *Miquel Costa i Llorens*, *José Alcega*, els intel·lectuals *Miquel dels Sants Oliver* i *Enric Sureda*, el *Grup d'Artistes Mallorquins* i el *Grup d'Artistes Mallorquins*.

Els anys de Barcelona (1904-1920)

A Barcelona, Oliver hi va tenir una doble dedicació: professional i periodística i la gestió administrativa i cultural. Va ser redactor i director del *Diari de Barcelona* (1904-1906). Hi publicà els articles que formarien el seu llibre *Entre dos Espanyas* (1906). Hi participà que el catalanisme o l'assimilacionisme en la regeneració del concepte de l'Estat. Per descomptat

amb el propòsit de l'Estat de convertir la Societat Catalana, va haver d'abandonar el diari. L'agost de 1906 es va incorporar a *La Renaixença*. Després d'una breu etapa com a director i a partir de 1910 en feu *La República*. Al després d'Oliver, hi va publicar un llibre sobre el catalanisme. Doble el tractament de la literatura política, la història i la cultura. D'aquesta producció, hi ha destacat una bona part de les obres. *Diòscori* (1903). Les seves participacions en la *Revolució Francesa* (1914), *Miguel dels Sants Oliver* i *La literatura en Mallorca* (1915) i *La literatura en Mallorca* (1915-1920).

Oliver va tenir una doble dedicació: professional i periodística i la gestió administrativa i cultural. Va ser redactor i director del *Diari de Barcelona* (1904-1906). Hi publicà els articles que formarien el seu llibre *Entre dos Espanyas* (1906). Hi participà que el catalanisme o l'assimilacionisme en la regeneració del concepte de l'Estat. Per descomptat

Exposició "Miquel dels Sants Oliver a l'Ateneu Barcelonès"

Capítol 9

Aspectes econòmics

El finançament de l'Ateneu prové principalment dels recursos propis, especialment de les quotes que abonen els socis. Aquest finançament es completa amb les subvencions que es reben de diverses administracions públiques i dels patrocinis privats.

Detall de la caixa forta Juan Pibernat (1893)

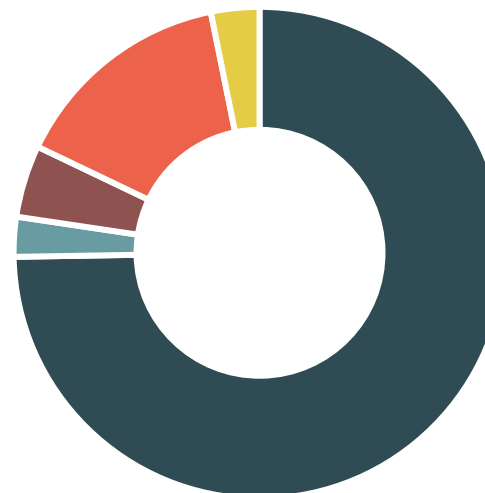
Liquidació del pressupost de l'any 2020

L'any 2020, la crisi sanitària iniciada el mes de març ha comportat una disminució dels ingressos que, tot i les mesures de contenció de les despeses, no ha fet viable assolir un tancament econòmic equilibrat.

RESUM INGRESSOS – DESPESES CORRENTS

	Pressupost aprovat 2020	Pressupost executat 2020
Ingressos	2.143.690,81 €	1.697.590,08 €
Despeses	2.097.176,46 €	1.861.092,56 €
Resultat	46.514,36 €	-163.502,48 €
Amortitzacions/ Provisions	-46.514,35 €	-71.105,27 €
Total resultat exercici	0,00 €	-234.607,75 €

Ingressos 2020

TOTAL INGRESSOS ANUALS

■ Quotes	1.268.700,85 €	74,7 %
■ Serveis Ateneu (lloguer d'espais, cursos, etc.)	44.415,22 €	2,6 %
■ Arrendaments	80.553,22 €	4,7 %
■ Subvencions públiques i convenis	249.920,79 €	14,7 %
■ Patrocinis	54.000,00 €	3,2 %
Total	1.697.590,08 €	

CONVENIS I SUBVENCIONS PÚBLIQUES

Institució	Concepte	Concedit
Ajuntament de Barcelona. Institut de Cultura de Barcelona	Conveni plurianual per a programació d'activitats i gestió dels serveis	145.000,00 €
Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura	Actuacions d'adquisició i manteniment de fons bibliogràfics patrimonials singulars per la Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès	48.565,05 €
Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. OSIC	Llibres d'actes de l'Ateneu Barcelonès (1872-2019)	648 €
Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. OSIC	Restauració del faristol de l'Ateneu Barcelonès	1.149,00 €
Generalitat de Catalunya. Institut Català de les Dones	Projecte "Dones a la palestra" per a l'any 2020	2.000,00 €
Diputació de Barcelona. Àrea de Biblioteques	Conveni per a la informatització de registres bibliogràfics	10.000,00 €
Diputació de Barcelona. Àrea Presidència	Memòria viva: Miquel dels Sants Oliver a l'Ateneu Barcelonès	20.000,00 €
Ministeri de Cultura i Esport. Direcció General del Llibre i Foment de la Lectura	Digitalització de la col·lecció bibliogràfica de monografies del segle XVI de l'Ateneu Barcelonès	14.360,85 €
Ministeri de Cultura i Esport. Direcció General de Belles Arts	Conservació de manuscrits i fullets teatrals de l'Arxiu històric de l'Ateneu Barcelonès	3.980,56 €
Ministeri de Cultura i Esport. Direcció General de Belles Arts	Digitalització del Fons de l'Ateneu Catalán (1860-1872)	4.217,33 €
Total		249.920,79 €

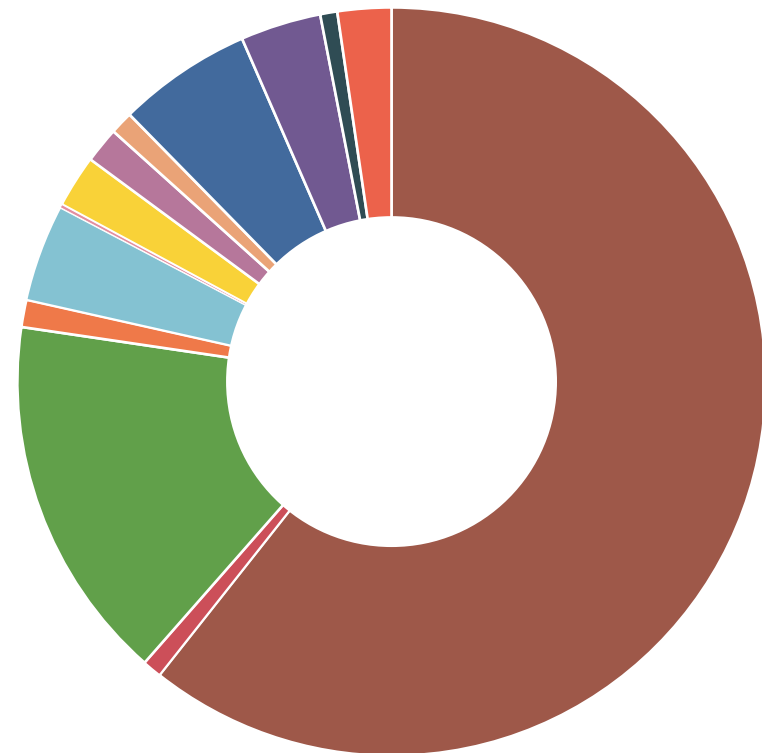
PATROCINADORS

Entitat	Concepte	Quantitat
DAMM	Cicle "Literatura filmada"	25.000,00 €
FUNDACIÓ BANC SABADELL	Edició del programa mensual d'activitats	9.000,00 €
KKH PROPERTY INVESTORS, S.L.U.	Contribució a la conservació i restauració del patrimoni arquitectònic del Palau Savassona	20.000,00 €
Total		54.000,00 €

Despeses 2020

TOTAL DESPESES ANUALS

■ Recursos Humans	1.128.676,18 €	60,6 %
■ Assegurances	15.368,09 €	0,8 %
■ Conservació edifici i subministraments	295.211,74 €	15,9 %
■ Administració	21.880,53 €	1,2 %
■ Informàtica i TIC	77.974,91 €	4,2 %
■ Despeses institucionals	3.071,43 €	0,2 %
■ Professionals externs suport gestió	41.925,95 €	2,3 %
■ Comissions i interessos bancaris	28.748,52 €	1,5 %
■ Comunicació general	18.415,59 €	1,0 %
■ Biblioteca i Arxiu Històric	108.080,82 €	5,8 %
■ Programació cultural	64.858,38 €	3,5 %
■ Ateneu Art	13.708,78 €	0,7 %
■ COVID-19	43.171,64 €	2,3 %
Total	1.861.092,56 €	

Capítol 10

Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès, 2019-2020

escola d'espectura
ateneu barcelonès

L'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès treballa en exercicis corresponents al curs acadèmic, motiu pel qual les dades que s'ofereixen en aquesta memòria abracen des del setembre de 2019 fins a l'agost de 2020.

L'Escola ofereix més de cent propostes formatives en diferents formats, organitzades en cinc grans àrees: escriptura, literatura i humanitats, oficis de l'edició, comunicació i narració oral, i seminaris i conferències.

Durant el curs 2019-2020 diversos alumnes i exalumnes han obtingut premis per les seves obres en diferents certàmens literaris de renom.

En la línia d'enfortir la seva activitat, l'Escola manté relacions d'intercanvi amb nombroses associacions, entitats culturals i institucions.

És un referent internacional en l'ensenyament de l'escriptura creativa, i segueix sent l'escola d'escriptura més gran d'Europa i la segona del món, després de la de Nova York.

L'adaptació de l'activitat de l'Escola en temps de pandèmia

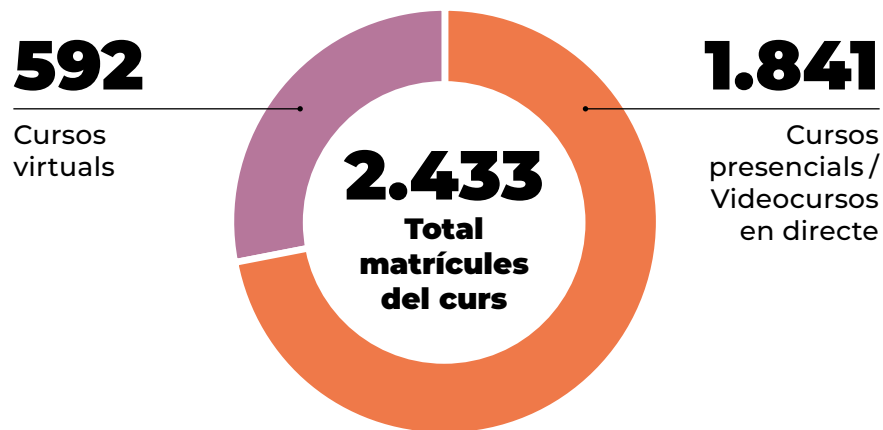
A mitjans de març de 2020, i seguint en tot moment les indicacions del Departament de Salut i del d'Educació, l'Escola d'Esriptura va suspendre les classes presencials amb motiu de la pandèmia de la COVID-19. De llavors ençà, i tenint en compte que des dels diferents àmbits governamentals s'anava confirmant que la situació de confinament domiciliari inicial, però sobretot les diverses mesures de restricció de la mobilitat i d'interacció social posteriors, s'allargarien força temps més, l'equip de l'Escola i el claustre de professorat han treballat intensament per donar continuïtat a tots els cursos que s'estaven impartint presencialment.

Quinze dies després de la suspensió de les classes, a finals de març, l'activitat lectiva de l'Escola es va reprendre amb el format de **videocurs en directe** mitjançant l'aplicació Zoom. Aquesta eina ha permès mantenir la metodologia pròpia dels cursos presencials: la mateixa dinàmica d'impartició dels continguts, les correccions dels exercicis per part del professorat i la participació en un espai comú de totes les persones integrants del curs.

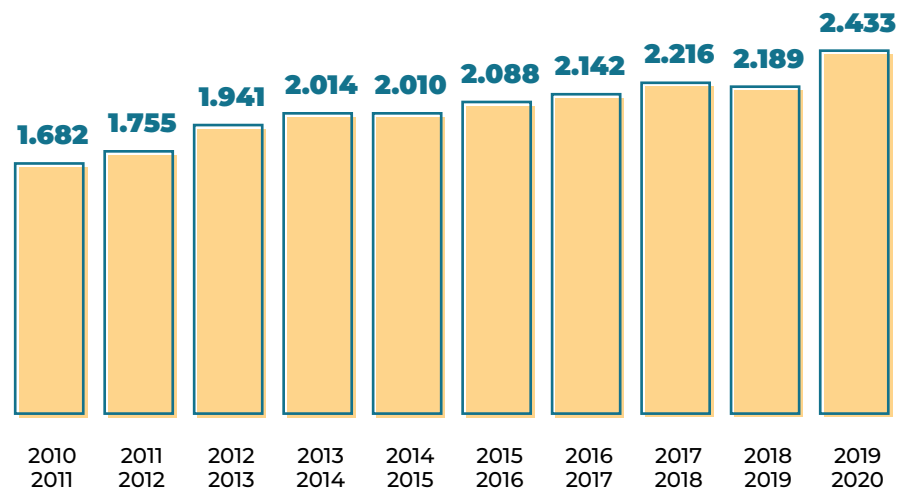
Així doncs, l'Escola d'Esriptura ha continuat treballant durant la resta del curs 2019/2020 amb el mateix format, atenint-se a les circumstàncies provocades per la pandèmia i les mesures que s'han anat implementat en cada moment durant el 2020: restriccions de mobilitat, reducció de la interacció social, recomanacions per dur a terme l'activitat laboral mitjançant el teletreball, i mesures de confinament tant segons la regió sanitària, com comarcal o municipal, a més de les condicions estructurals pròpies de les aules de l'Ateneu Barcelonès.

Així mateix, i com ha succeït en l'àmbit cultural i literari d'arreu des de mitjan març de 2020, aquesta situació ha portat a haver de desconvocar els actes presencials que periòdicament organitza l'Escola d'Esriptura: presentacions de llibres, conferències i debats o recitals de poesia, entre altres.

Inscripcions

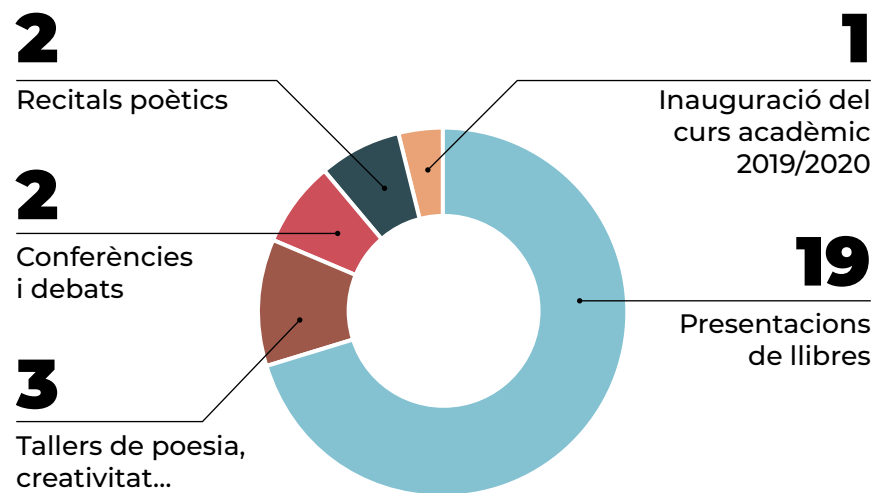

Matriculació per cursos

Activitats literàries complementàries Curs 2019/2020

Activitats per divulgar el fet literari, sovint en col·laboració amb altres entitats culturals i acadèmiques

104

llibres publicats
per l'alumnat

21

llibres publicats
pel professorat

PRESENCIA
SIGNIFICATIVA EN

7

esdeveniments literaris,
culturals o acadèmics
de Catalunya

COL·LABORACIÓ
ACTIVA EN

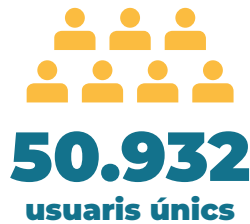
10

certàmens
literaris

**Membre actiu de
l'European Association
of Creative Writing
Programmes (EACWP)**

Web i xarxes socials

Aspectes econòmics

TANCAMENT CURS 2019-2020

Ingressos	1.344.320,43 €
Despeses	1.343.971,83 €
Resultat	348,60 €
Aportació de l'Ateneu Barcelonès	0,00 €
Quotes de socis alumnes de l'Escola d'Esriptura	227.627,25 €

PRESSUPOST PER AL CURS 2020-2021

Ingressos	1.287.275,00 €
Despeses	1.287.275,00 €
Resultat	0,00 €

**ENTRE TOTS
CONSTRUÏM L'ATENEU**

AteneuBarcelonès
ABCDEFGHIJK
LMNOPQRSTU
VWXYZ

